

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 .
pe 1/4 an . . . 5 .
pe 1 lună . . . 2 .
N-rii de Duminică pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

ARTĂ ROMÂNĂ.

E frumos lanul de galbine spice. Nu ca undulează. Dar' grăuntele nutritor înveselește nădejdea traiului bun și ușor.

Așa e frumos lanul de galbine spice. Dar' vezi. Floarea roșie a macului și floarea secerii ca ochii visătorii ai dulcii fetițe nu e frumoasă prin lanul de galbine spice?

Și ce ar fi câmpul undulător fără vesela cântare a ciocăriei în diminețile de primăvară? De ce e pădurea frumoasă, când frunzele's verzi ori când de zăpadă sunt încărcate crengile ei?

Desbracă câmpurile de podoabe florilor în mișcarea de color și natura e seacă și uicigătoare de suflet. Desbracă viața de dulcele miros al înflăcărilor sufletului și viața va fi moarte vie pe pământ.

Nu este arta lucrului de nimic și prisosință, ci e alcătuire dumnezească pentru îndulcirea vieții și spre lauda Tatălui Cereșc. Unde-i poezie mai frumoasă, ca sfintele scrisuri și oare nu în chimbale și alăute laudăm pe Domnul?

Arta e floarea vieții. Și precum pomul cu rădăcinile seacă e lipsit primăvara de flori și de frunze și toamna de fruct, astfel omul, ce nu iubeste arta și poezia, să fie trist sârmanul, că nu are suc de viață în măduva oaselor lui.

Sufletele seci trec prin viața fără să-i simtă dulceața. Prostovaniți și cei de nimic beau bere și se infundă în perinile morii, ca peatra în noroiu. Ei nu au simțire, nici ideal. Nici rod nu aduce vr'odată viața lor.

Așa popoarele pe pământ.

Nu au tras brazda în lume neamuri, cari n'au știut să se aprindă la focul sacru al artei frumoase, ci au trăit viața de mușinoiu și s'au stins, fără să lase o lăcarire în urma lor.

Cântați, cântați!...

Venim azi toți, cu mic, cu mare
Ca să gustăm cereșcul dar...
Cântați, cântați! Depuneți jertfa
P'al fericirii sfânt altar...!

S'a stins cu zeii din vechime
Puterea, dorul lor păgân,
Ce îndrăgia pe omenime
Versându-i farmec dulce 'n sîn.

În revărsatul dimineții
Privind al vieții Dătător,
Vezi o jală, o tăcere
Ca și a celora, ce mor...

De-o sălbatică receală
Era tot sufletul cuprins
Ca cel ce e trezit de-odată,
Și perde cel mai dulce vis...

Și mild l'a cuprins pe Domnul
De scumpă făptuirea sa:
„Vezi, vezi... nu simte fericire,
De n'are despre ce visa...”

Trei îngeri albi ca și zăpada
De-odată sus pe cer răsar...
Cu glasuri dulci vestindu-l lumii
Al omenimei vecinic dar:

„De vreți s'aveți cu zeii putini
Și farmec dulce 'nrobitor:
Pe-o rază ve trimiți azi darul,
Și numele-l va fi — amor...”

S'a stins Nabukodonozor-Impărat și sumedenia oștenilor lui Și lumea nu simte durere de stingerea lor. Puterea de viață se stinge cu viața. Neperitoare sunt numai rosdele sufletului nemuritor.

Bogățiile lui Iov unde sunt? Dar' vitejii Spartani mergeau veseli la moarte înflăcărați de cântarea Tyrtelului elin și necazurile vieții erau uitate la jocurile de lângă templul Pythiei, ear' lumea și azi se minunează în bucurie la vederea unui cap ieșit de sub dalta lui Phidias.

Nemăsurate comori purtau năile grecești. Dar' bogăția Atenei s'a risipit și perit-a neamul plin de păcate al Ionilor din insulele Mării-Egeice. Ci în veci nu va peri Poporul Elin, până va mai trăi în lume un om, care să știe ce va să zică numele lui Homer, până un singur copil din băncile școlii va mai rosti versul: „Cântă mi, zeiță, mânia lui Achil.”

Cum este stropit aerul primăverii de mireasma florilor și a frunzelor, ce-și scot bobocii în fragedă tinerețată, așa poporul cu nădejde de viață își împodobește ființa cu podoabele artei și ale poeziei nemuritoare.

Unde a fost vr'odată neam cu mărirea, să nu fi avut în cununa vieții sale arta și poezia?

Zidobite au fost nenumăratele armii ale lui Xerxe de brațele puțin grecești și în urma victoriei au răsărit Aeschil, Sophokle și Euripid și toată ceata de poeți și artiști. Frunzăriți cartea vieții neamurilor și veți găsi, că întotdeauna arta și poezia e cea mai dreaptă dovadă a puterii de viață în lumea această.

Sunt fericit. Că eată pe ceriul vieții românești au răsărit luceferii poeziei. Alexandri, Eminescu, Coșbuc. Poporul cu astfel de nume pe paginile istoriei sale își eroește viitor de aur printre valurile vieții de pe pământ și prevăd prin secolii înălțarea neamului meu.

Sunt săraci Români. Dar' din sărăcia lor cu hărnicia furnicei ei nuzuesc să-și zidească teatru.

Sunt săraci Români. Dar' sufletul lor e plin de nădejdi. Că pe câmpul vieții noastre răsar florile artei. Nu e româncă Agatha Bărescu? Nu e român Dimitrie Popovici, Enescu și George Dima nu e Român? Pământul, din care răsar astfel de genii, e plin de sucurile vieții și mândru să fi, că ești Român.

Aici, între noi este de eric cântărețul, care a pus lumea în uimire cu geniul său. Cu puternicul său glas Tyrtelul va face să răsune corzile ascunse ale iubirii noastre de neam.

Mulțumită îți aducem ție, ție laudă îți aducem, Cântărețule, iubit frate, că vii cu puterea artei la noi, să ne înveselești și înveselindu-ne să ne îmbărbătezi la muncă nouă pentru întemeierea puternică a ființei noastre românești.

Și marele compositor, ce te însoțește, cu horele lui, cu doinele lui, binevenit fie în mijlocul nostru.

Simțim deslipindu-se patimile din inimile noastre și topindu-se prin vîzduh, ca slabi fulgi de zăpadă în razele soarelui de primăvară și cu veselie aud răsărind cântarea în sufletele fraților mei: „Hal să dăm mână cu mâna, cei cu inimă română”.

Vasilie Goldiș.

O numire. Am dat, înainte de s'erbatori, știrea că cele două consilii universitare române, dela București și dela Iași, au recomandat unanim pe dl Ioan Bianu de a fi numit profesor de istoria limbii și literaturii române la catedra vacantă a universității din București.

Decretul de numire a apărut chiar de Crăciun și după cum ni se scrie din București, numirea această a fost primită acolo cu deosebită simpatie.

Și prin știința ce a câștigat muncind fără preget ca profesor la cel dintâiu liceu din București, la Liceul S-tul Sava, și prin activitatea sa literară pentru-care Academia Română l'a ales deja demult membru corespondent, dl Bianu era designat să ocupe această catedră importantă. Ardelenii îndeosebi sunt mândri de această numire, căci dl Bianu s'a distins nu numai ca bun profesor, ci ca un naționalist sincer și desinteresat, care întotdeauna a avut un cuvânt bun pentru cei expatriați și ajutorul lui valoros multora li-a fost mângâiere.

Nu ne îndoim că dl Bianu va ilustra și catedra pe care o ocupă și cursurile sale vor fi un izvor unde tinerimea să se adape nu numai cu știință, ci și cu sentiment pentru tot ce este național.

Noi trimitem dl lui Bianu sincere felicitări și-i urăm viață lungă, să poată munci cu spor și folos.

Un simptom îmbucurător. „Libertatea”, organul din Orăștie al unui însemnat grup de tineri Români, în nr. 4 din 5/18 Ianuarie a. c. reproduce în întregime sa articolul amicului nostru V. G., publicat în fruntea „Tribunei Poporului” dela 12 Ian. c., ca salutare la adresa tinerimei. „Libertatea” introduce reproducerea această prin următoarele cuvinte: „Nu putem rezista ispitei de a da și noi articolul dlui G., nu atât pentru-că măgulește grupării noastre, ci pentru-că el cuprinde o sumă de idei, cari sunt și trebuie să fie chiar program să fie datătoare de direcție în lupta politică și sbaterile ei, la un popor în situația noastră”. Cuvintele acestea ale „Libertății” le considerăm ca un bun simptom. Vedem din ele, că ideile amicului nostru V. G., cari sunt și ale noastre, Români tineri le-au luate pe deplin și voesc să le urmeze. Faptul acesta ne întărește în nădejdea, că situațiunea noastră internă în curând se va limpezi și mersul politicii noastre va adăi ear matca firească, prin care să curgă — înainte.

Și ce trimiți o zîmbă blînda,
Să ve șoptească tot mereu,
Să ve înbească zi și noapte
În' veți sosi la sînul meu...

Nădejdea e copilă scumpă,
Grjiți de ea, e dulce dar!
Să n'o lăsați nici chiar atunci e,
În suflet când aveți unar...

Și ve trimiți spre mîngâiere,
Spre îndulcirea zilelor,
Pe cele mai frumoase zîne,
Copile dulci a zeilor...

O, du-te, dragă Poezie,
Cu vîl de raze luminoase,
Vrăjește raiu, lumină albă,
Pe cel pămînt întunecos!

Tu, scumpă sor'a Poeziei,
Cu darul binefăcător
Necazul, patinile stînge,
Aprinde 'n suflet dulce dor!

Cîntare, inimilor calde
Stăpîna blînda tu să fi,
Dureria inimii alin-o
Și dragostea să o re'nvi!

Și inimile împetrite,
La glasul vos' rostit cu drag,
Să simtă dulce dor de viață,
De sunt chiar pe al morții prag...!

Rostiră îngerii: — și înto
Bătura aripe în vînt...
Dar' darurile ce vestiră,
Ne stăpînesc cu farmec sfînt...

La sînul lor simțim căldură...
Simțim, că Domnul le-a trimis
Ca pe pămînt — mereu să facem
Al fericirii dulce vis...

Cari ați primit o sărutare
Dela aceste dulci surori,
Veniți cu raze veseliei,
Să 'mprăștiati ai noștri nori!

Să ne vîrsați nădejdea blînda
Și dragostea cu zîmbet cald,
De care inimile noastre
În raiu de fericiri se scald...!

Cîntați, cântați! Depuneți jertfa
P'al fericirii sfînt altar!
Și noi — venim cu mic, cu mare,
Ca să gustăm cereșcul dar!

ZIMBET.

Un zîmbet — câte-odată! soare,
Căldură n suflet ne deșteaptă.
De multe ori ne-nveninează,
Tricînd prin suflet ca săgătat...

E semn ales al prieteniei,
La fapte e spre încurajare;
Dar colorat cu dujmănie
Pe cei slabi li oprește-n cale...

În vers — cel uită când e mare,
Cu lîngerașul său vorbește:
Un zîmbet — are copilașul
Pe buza lui, ce gîngăvește...

Acei ce rîd de noi la spate,
Cînd vin strîngându-ne de mîna,
Pe buze — zîmbetul răsare,
Pe cînd un dor — la pămînt ne mîna...

Un zîmbet de pe gurișoara
Copilei scumpe mult iubite
Ne înrobește gîndul, simțul,
Ce fericire ne promite!

Dar tot de pe acea gurișă
Un zîmbet — la adresă nouă,
Cînd altor inși le țese mreja:
Amar, dispreț ne lasă nouă...

Cînd buzele cu foc vibrează
Și n suflet e amărăciune,
Cînd vorba n'o mai înțelegem;
Un zîmbet — cât de mult ne spune!

Și cînd de patimă istovită
Înceată inima a bate,
În zîmbetul rînas pe buze
Zac visurile ne-ntrupate...

În zîmbetul acest din urmă
Ni-e scrisă soarta și viața:
Un dor, — de n'am găsit o'n lume,
Să o găsim — în cer dulceața!

Arad, 1902. Alexandru Aciu.

Spiritul timpului!

Ziarele șoviniste cu deosebită bucurie au luat știre despre declarațiunile contelui de Bülow, în ce privește politica actuală a Germaniei față cu Polonezii din Posen.

Majoritatea lor propune, fără doar și poate, ca stăpânirea din țeara noastră să-și însușiască și ea același program de acțiune față cu naționalitățile din Ungaria. Ba unul hăsardează chiar gugumănia, că astfel de tendințe represintă astăzi „spiritul timpului”.

Compararea maghiarismului, despre care mulți „patrioți” intonează tristul cântec: „pusztulunk”, cu puternicul element german, din marea Germania germană, e absurdă, ridicolă. Dar admitând că Maghiarii ar fi stăt de puternici ca să ducă la desăvârșire o luptă în sensul acestui fel de „spirit al timpului” și că ar pute exista o umbră măcar de justificare a unei îndreptate contra naționalităților politice de stat — ceea-ce din punct de vedere moral-umanitar, în condițiunile existente și în zilele noastre, nu este admisibil — se ridică întrebarea: Pentru monarhie și în special pentru patria noastră, este o politică de acest fel practică, înțeleaptă, și ar contribui la întărirea zăgazului din Orientul european, care are să țină gardă eventual piept potopului slav, sau mai exact, muscăleșe?

Prea departe și-au căutat șoviniștii modelul, când îl aveau cu mult mai aproape pe cel-ce se potrivește condițiunilor din patria noastră.

O țeară poliglotă ca Ungaria ar trebui să observe desvoltarea politică din poliglota Austrie, — vizând întocmirea unei „Șviiere ungare”.

Este evident, că ceva atrăgător și mulțumitor nu putem vedea în luptele de naționalități de peste Leitha; dar tocmai aci este avantajul celui încă nepățit: de a învăța din pățania altuia, de a preveni răul ce observă și de-a lua calea binelui ce se strecoară și rămâne.

Dintre naționalitățile din Austria vedem, de es. că între cei avantațiați sunt Polonezii; chiar cancelarul Monarhiei este un polonez.

Să se datorească acest lucru numai întâmplării? Desigur că nu. *Întărirea elementului principal din punctul cel mai expus, este o dovadă de înțelepciune politică.*

Șoviniștii se plâng, că afară de bieții săcui nu există sămânție maghiară la hotare. Deci, hotarele țării pot fi în primejdie, dacă nu se vor preface în — maghiare.

Dar uită șoviniștii, că de o mie de ani tot așa au stat hotarele, și țeara n'a perit, ci a fost apărată în toți timpii de toți fiii ei, fără să fi fost, fără să devină maghiară, — și va fi apărată cât timp va exista iubirea de pământul strămoșesc.

Este o nenorocire pentru patria noastră și pentru toate naționalitățile ei, un păcat în istovirea forței rasei dominante, în goana pentru intruparea unei concepțiuni bolnave, careia îi lipsește și forța și îi sunt și împrejurrile contrare, — fără să mai amintim de lipsa unei sancțiuni morale.

Pe când o politică înțeleaptă ar găsi alioare desăvârșită și ar afla un viu și simpatic ehou în țările învecinate și apropiate de Ungaria, marea în țările prin sânge legate de elemente din patria noastră și pe care ace-eași mare interese le grupează spre aceeași direcțiune de politică generală, — șovinismul se pierde în goană după fantasiile de grandomanie, accentuând imitații nepotrivite, umblând după un „spirit al timpului” contrar evoluției firești.

Dacă pentru Germania poate fi practic — ceea-ce nu se poate ști încă! — un astfel de „spirit al timpului”, pentru Ungaria este un *spirit al distrucției*. Nu-i mai caute șoviniștii justificarea prin exemple străine, ci caute-i desrădăcinarea, căci aci zace cea mai mare primejdie pentru viitorul acestei țări.

Congresul catolicilor.

După toate probabilitățile, congresul catolicilor ce se ține în Budapesta nu va duce nici acum la un rezultat pozitiv.

Pe d'oparte unii din prelați nu luptă indestul, pentru că ori-ce autonomie o să ciuntească din dreptul lor discreționar de azi, ear pe de altă parte între mireni unii sunt mai mult șoviniști decât catolici.

Astfel în ședința de Vineri a și fost un viu incident între Horánszky și episcopul Majláth din Ardeal. Cel dintâin nu numai că n'a susținut cu destulă tărie școala confesională, ci a accentuat necesitatea aproape absolută

a școalelor de stat. Par-că ar fi vorbit cel mai francmason banfist! Lucrul acesta a produs senzație și presa din Budapesta nu întârzie de a-l comenta.

Chiar semiguvernamentalul „Bud. Hírlap” spune că punctul acesta de vedere nu este de acceptat, deoarece ce pe d'oparte școlile de stat n'au corespuns așteptărilor puse într'însele, ear pe de altă parte concurența folositoare progresului numai prin mai multe feluri de școli se poate produce.

Cât despre poporali, aceștia protestează energic. Astfel „Alkotmány” dela 19 Ianurie publică un articol de protestare iscălit de Rakowszky István.

Numitul leader al poporalilor citează cu multă satisfacție cuvintele unui episcop catolic, care într'un memorandum recent a scris primatului:

„Statul actual — ori mai bine guvernul — nu mai suferă îndoială, are tendința să nimicească catolicismul maghiar... E de nețăgădit anume, că starea actuală a catolicizmului din Ungaria este desnădăjduită și e cea mai mare slugărnice, atât în privința școlii cât și a bisericii. Se intenționează pur și simplu despozierea catolicizmului și a se face țeara protestantă!”

Noi credem că se propagă nu atât protestantismul, ci *neconfesionalitatea!*

De altminteri în curând se va arăta care curent domnește: cel catolic intransigent, represintat prin episcopul Majláth, prin contele Zichy Náador și toți poporali, ori curentul care spriginește elaboratul comisiei de 27, curent pe care plutește și Horánszky... Votarea trebuie să aibă loc incurând!

Pentru Casa Națională.

Au mai sosit p ntru Casa Națională drept răscumpărare de felicitări de Anul-nou următoarele sume:

Transport 272 cor.

Di Vasile Papp, F. Toppa . . . 10 cor.

Suma totală 282 cor.

DIN BUCOVINA.

Comitetul executiv al proprietarilor marii români s'a întrunit Vineri în 17 l. c. la o ședință spre a delibera asupra depunerii mandatului de deputat dietal din partea dlui Dr. Ioan cav. de Volcinschi, deputat din curia II-a a proprietății marii. Asupra detaliurilor din decursul desbaterii

se păstrează discreție. Totuș a transpirat că domnul Dr. Ioan cavaler de Volcinschi a fost rugat de a-și retrage demisiunea sau a se declara gata de a primi o eventuală realegere, exprimându-se de Români de toate colorile, că retragerea d-sale din viața politică ar însemna o pierdere reală și recunoscându-i-se în termeni elogioși meritele și prețioasele servicii prestate în cauzele politice. Di Dr. Volcinschi nu s'a putut decide de a urma rugării, până-ce nu se vor crea condițiunile necesare, precisându-le în detalii, a căror împlinire va fi de sigur salută cu bucurie de toți Români de bine. Împlinirea acestor condiții depinde însă și dela alți factori politici, din care cauză comitetul executiv nu a putut lua hotărâri definitive, așteptându-se mai întâiu rezultatul conferențelor între comisiunile emise de ambele cluburi parlamentare române și de partidul popular național. Este bună speranță, că condițiunile cerute de dl Dr. Ioan cav. de Volcinschi vor fi în curând create, încât d-sa va pute rămâne și mai departe în rândurile luptătorilor politici români. Împlinirea condițiilor va însemna purificare și fortificarea mult dorită în cauzele politice românești.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 21 Ianuarie n. 1902.

Concertul Popovici-Dima. Eri, Luni, cu trenul de după amiază au sosit în Arad venind dela Lugoj artiștii nostri, d-na Maria Dima d-nul George Dima și marele cântăreț Dumitru Popovici. La gară au fost întâmpinați de amici, cari i-au condus la cortelul deja pregătit în hotelul „Crucea-Albă”. Artiștii nostri se află bine și veseli. Pregătirile pentru concertul și petrecerea de mâine s'au terminat. Totul e în cea mai bună ordine. Reușita e asigurată. Rugăm cu toate acestea încă odată pe Români din Arad și giur, ca toți, câți numai pot, să grăbească a se cinsti pe sine cinstind arta română și nimeni dintre cei buni să nu lipsească dela concertul Popovici-Dima. Observăm și acum, că începutul concertului va fi la orele 8 seara, nu la 7.

Mandat nimieit. În ședința sa de Sâmbătă Curia a n micit mandatul contelui Teleky Domokos ales la Dej. Motivul nimicirii este că dl conte a câștigat mandatul corupând pe alegătorii prin bunăvoință. S'a con-

CLEOPATRA.

ROMAN

12

de

HAGGARD RIDER.

Intr'astea cortegii reginei ajunse chiar în dreptul învâlmășei acestel mari. Trebui să se oprească.

Mă uitaiu în sus așa, cu hainele rupte și murdărite de sângele arapului, și văzui pe Cleopatra.

Trăsura ei era ca de aur și o trăgeau cai albi, ca laptele. Era precedată de un car triumfal, tras de elefanți, alături de cari mergeau lei legați în curele. La stânga și la dreapta reginei ședeau două fete frumoase, în haine grecești, făcându-i vânt cu niște evantalluri strălucitoare.

Ședea mândra în trăsura. Pe cap purta decorul sfânt al Izis: două coarne de aur, prinzând la mijloc luna plină care represintă tronul lui Oziris... Părul ei atingea călcăiele.

În giurul gâtului ei rotund purta un lanț lat de aur, împodobit cu smaragde și coral. Tot astfel îi era și brățările, ear într'o mână purta insignile sfinte simbolisând viața: crucea ansată, făcută din clestar, ear în cealaltă bețul de aur.

Sinul îi era descoperit, ear haina ce începea d'aci în jos, strălucia de pietrele scumpe.

Mă uitaiu apoi să-ți văd fața, acea față care ademenise pe Cesar. Egiptul îi aruncase în mizerie și lui August era să-și asigure domnia peste lumea întreagă.

Mă uitaiu la trăsăturile ei perfecte grecești, la bărbia rotundă, buzele grașe, pline, nasul tșiat clasic și urechile ca două scoici mici de mare. Fruntea-i era îngustă dar maiestoașă, părul negru și prin undele lui razele soarelui schinteau ca aurul; sprințele-i erau arcate ear genele lungi.

Era învința mea. În toată plenitudinea frumșei sale. Vedeam strălucirea ochilor ei miraculoși, în culoarea virozelor de Cipru — ochii aceia, cari deși păreau că dormitează ori că sunt adânciți într'o mistică reverie, totuși în fle-care clipă treăreau sub impresia gândurilor ce se succedau în mintea ei mare.

Văzuiu toate aceste frumșei, pe cari nu prea sunt în stare să le descriu. Știam de altfel și atunci, că puterea Cleopatrei nu residă numai în aceste minunate frumșei. Ci mai mult în strălucirea cu care patimșul ei suflet se manifestă în ființa ei întreagă.

Pentru-că foc era ea și pară, cum femeie nici odată n'a mai fost și nici va mai fi. Chiar când se posomora, focul inimii sale se reflecta în acei ochi de nespunsă vrajă.

Intr'însa era întrunită toată acea strălucire ce i-s'a dat unei femei și acel spirit din cer dat. Dar în același timp era întrunită într'însa și toată acea stricăciune, care

netemându-se de nimeni și de nimic și băntându-și joc de legi, drept loc de a escala lei alege împărățiile și nepăsătoare jertfește vieți.

Toate aceste erau întrunite într'însa, toate acestea constituiau ființa Cleopatrei, pe care om nici odată n'a putut-o descrie desevfrit, dar cine a văzut-o, n'o pute nita. Și o făceau maiestoașă, cum era sufletul ei pătimaș, o făceau strălucitoare, ca fulgerul și tirană, ca ciurma, dar totuși o femeie care avea inimă.

Și se știe ce a făcut. Val de oameni, dacă din nenorocire s'ar mai naște o asemenea femeie.

Privirea mea întâi p'o clipă ochii Cleopatrei, oprită în loc să vadă care e pricina imbulzelei.

Se întoarse și zise câte-va cuvinte gardei.

Câți-va din gardă se apropiară de mine și mă conduseră spre Cleopatra. Cei din jur stăteau încrămeniți și așteptau parcă să vadă cum voi fi omorât îndată.

Stăteam înaintea ei, cu mâinile la piept. Deși privind-o, eram ca robul, atât era de frumoasă, totuși simțiam cum o urșe; a usurpat doar locul ce mie mi-s'ar cuvenit, ea o stricăciune, care comorile Egiptului le cheltuește pe cărute pompoase și pe parfumuri.

(Va urma).

Ajunul Crăciunului.

D na Lorenz era cuprinsă ca de un vis frumos — Dumnezeu i-a ascultat rugăciunea și i-a redat copilul răstăcit, dar de-odată se gândi cu groază la fratele ei și la promisiunea dată.

„Ah, copilul meu”, strigă ea, „eu nu pot fi independentă și tu nu poți fi nerecunoscătoare — ce vor zice neamurile de tine dacă tu le vei respăti astfel bunătațea?”

„Nu”, răspuse Marta încet, însă într'un ton hotărât, „nu pot să mă țină de nerecunoscătoare, fiind-cu îi iubesc foarte mult. Și ca să fie liniștiți, le voi scrie și le voi desluși toate. Aci aru cerneală și peană, o bucăică de hârtie voi găsi unde-va și apoi voi căuta pe cine-va ca s'o ducă încă în astă seară, ca s'o găsească pe când se vor reîntoarce dela petrecere. — Nu trebuie să te neliniștești pentru asta, adause ea privind cu gingășie în fața palidă și iubită a mamei; „vezi, unchiul și mătușă nu vor simți lipsa mea, tu însă trebuie să ai pe cineva, cine să te îngrijească, fiind-că ești bolnavă și nu ai pe nimeni afară de mine!”

III.

Luminările de Crăciun ardeau iarășt la altar, clopotele chemau la biserică, — sunetul orgel pătrundea sfântul locaș, și mulțimea cânta din răspuneri: „Mărire întru cel de sus, și între oameni bună voină!”

statat mai ales că s'a bătut mult — cognac! De, conțiu nu o să dea rachiu prost. Dnul conte i-s'a mai luat și dreptul electoral pe șase luni.

Știri redacționale. Deoarece primul nostru redactor, dl. Russu Șirianu, a lipsit din oraș două săptămâni, dus fiind în România, scrisorilor ce i-au sosit va răspunde numai acum.

Exprimă, în același timp, mulțumirile sale tuturor amicilor cari din incidentul sărbătorilor l-au felicitat.

Pregătirile de nuntă a arhiducesei Elisabeta decurg cu insistență. Palatul imperial va fi pavosat splendid. În 22 l. c. la amiază va fi renunciarea.

Tot atunci seara arhiducesa Maria Valeria va arăgia o serată cu concert, la care Ștefania, contesa Lónyai, va fi numai ca oaspe. În 23 Ian. la 10 ore a. m. va fi cununia în capela curții. Damele invitate se vor prezenta cu pălării pe cap. După cununie tinăra păreche va fi primită în audiență specială la Monarhul. După prânz la 5 oare se va da un dîneu mare de cuit. Încă în aceeași seară părechea tinăra va pleca în călătorie nupțială.

În 19 și 20 Ian. dela orele 10—3 va fi expus în Hofburg trusoul arhiducesei. Mai prețioase lucruri sunt cadourile Monarhului, juaerele rămase dela împărăteasa Elisabeta și veșul de mireasă, pe care contesa Lónyai, mama miresei, îi l'a dat. E acela pe care l'a primit drept cadou dela orașul Bruxela când s'a măritat cu Rudolf.

Societatea academică „Junimea” din Cernăuți inițiază la băutul care se va arăgia Jot în 6 Februarie 1902 st. n. în localitățile societății filarmenice. Cernăuți, în Ianuarie 1902. Presidentul de onoare: Eudoxiu baron Hormuzachi. Presidentul comitetului aranjator: Othon cav. de Flondor. Presidentul societății: Maximilian Hacman. începutul la oarele 8 1/2 seara. — Prețul de intrare: 8 coroane de persoană, Lej: 40 kroane.

Iarna pare că numai d'aci încolo are să gândească să se așternă. În toată țeara ninge continuu ear frigul crește.

Azi avem în Arad o zi de iarnă nu se poate mai pronunțată. Zăpada este de altfel bine venită agriculturilor.

Comasare cu vîrsare de sânge. Din Murș-osorheiu se serie, că trebuind să se execute la Aisó-Diécs comasarea, poporul s'a revoltat și a atacat comisia de comasare. Geandarmii au tras cu pușca și au omorît 10 oameni, ear alți mulți sunt grav răniți.

Când sfînta liturgie se sfîrșise și toți se îngrămădeau spre casere, se zări printre ei și D-na Lorereș cu Marta. Măna în mână, se opriră un moment în curtea bisericii — și se gândiră cu pietate la anul trecut, când după o lungă despărțire, se regăsiră tot în acest loc. „Tot a fost bine”, zise Marta, „că mi-ai dat voce atunci să rămân lângă tate, căci mi am îngrijit mămuca, și acum o am earșă sănătoasă.”

„Da, aceasta este opera ta, dragă”, răspunse D na Lorereș cu delicateță, și cred că acum n'aș mai putea trăi fără tine!”

Cu pași grăbiți se apropiară de casă, amîndouă se bucurau în tăcere de surprisele ce și le a pregătit una alteia.

În fine ajunșă în plăcuta lor odăișă, și D na Lorenz aprinse earșă ca mai înainte cu două ani luminările de pe pomul de Crăciun. Aș nu putea să dea copilului ei atâtea daruri ca atunci, fiind-că Marta n'o lăsa să-și jertfească timpul pentru ca să agonisească bani spre acest scop.

Cine va bătu la ușă. „Cine să fie?” zise D na Lorenz speriată, „acum la această oră!”

Atunci se deschise ușa și unchiul apăr pe prag întinzându-și brațele spre Marta. Apoi dete mîna și soru-și care se aproprie esitînd de el — căci nu știa să se bucure sau nu, de venirea lui.

„Fugarule!” zise consilierul de comerț rîzînd, pe când luă cășorul Martei între mîni și l'acoperi cu sărutări, „ce ai gîcit acum dacă ai venit să te iau earșă

Neerolog. Primim următoarele: Subscrișiți cu inima frîntă și plină de durere, aducem la cunoștință, tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că mult iubita noastră soție, fiică și mamă Victoria Monția născ. Cimponeriu, în urma unui morh scurt, în anul al 25 lea al etății și în al 4 lea al fericitei sale căsătorii și-a dat blîndul și nobilul seu suflet în mîinile Creatorului Sămbătă, în 5/18 Ianuarie a. c. după amieză la 4 ore. Rămășițele pămîntești ale defunctei s'au depus spre vecinica odihnă luni, în 7/20 Ianuarie a. c. la 12 ore a. m. în cimiterul rom. gr.-or. din Petriș. Fie-i fîrîna ușoară și memoria binecuvîntată! Petriș, în 6/19 Ianuarie 1902. Victor Monția, ca fiu. Victor Monția, preot, ca soț. Iosif Cimponeriu, preot, ca tată.

Catastrofă mare. O telegramă sosită din Mexico anunță, că în urma unui cutrămur de pămînt petrecut în Chilpancingo (provincia Guerrero), în 16 Ianuarie și-au pierdut viața 600 de oameni.

Cadoul Americii. După cum se anunță din Berlin, principele prusian Henrik, nu merge cu mîna goală în America, ci duce yankeilor două cadouri dela împăratul. Un cadou e pentru fiica președintelui, d-șoara Alice Roosevelt, e foarte prețios, dar nu se știe încă ce e; probabil e bijuterie. Al doilea cadou al împăratului e aceea atențione, că principele Henric va invita pe proprietarii iachetelor din America, la emularea de iachte din Kiel. Acesta va fi primul cas, când proprietarii de iachte din America iau parte la emulări cari se arangiază în Europa. Din Berlin se anunță, că pe principele Henric, între cei mulți, și ministrul de marină Pripitz îl va acompania în America.

Atreagem deosebita luare aminte a publicului român din loc și giur asupra anurțului ce publicăm mai jos despre *Restaurantul, Cafeneaua și Hotelul „VASS”* din Arad, care în toată privința se bucură de un bun renume.

Varietăți.

825 fr. pentru un tuns și ras. — A plăti 825 fr. pentru a-ți tăia părul, iată un lucru care poate părea o fabulă, pe când e purul adevăr.

Straniul tip care-și permite de a plăti așa de scump bărbierul, e un baron olandez. Despre acest tip excentric, mai mult unic de cât rar, un ziar rusesc povestește următoarele: Acest original călătorea odată în Anglia. Ducîndu-se într-o zi la bărbier, un ucenic îl tăie părul și barba.

Rămase așa mulțumit, în căt hotări din aceea zi de a nu se mai servi decît de acel ucenic toată viața lui. Într'adevăr, de atunci în fie-care lună, el primește la Haga, unde locuiește, vizita bărbierului englez, care sosește dimineața și pleacă a

cu mine?” Marta îl privi rugător cu ochii ei mari și credincioși și zise:

„N'aș voi să mă țineți de nerecunoscătoare, vî am așa de drag și știu că aș fost bun în tot deauna față de mine, iar a-mai n'aș fi mîritat — însă, eu trebuie să rămân aci la mama; ea nu are pe nimeni afară de mine, și eu sunt copilul ei!”

„Ha, hm! ai toată dreptatea, mică înțeleaptă”, răspunse unchiu său prietinos, nu mai am nimic de zis, în contra argumentelor, și eu m'aș mira mult, când fetei mele nu i ar mai plăcea acasă și ș-ar căuta pînă să adoptiv, ear eu menaja o mai bine — căci sunt și de aceea la car i-ar merge mai bine decît la noi!”

„Ce spuți tu Robert?” ztrigă D na Lorenz stringînd mîna frate-șă, „v'a dăruit Dumnezeu și voaș un copil? Ah, cum mă bucur!”

„Ei da!” zise el rîzînd, „și într'adevăr nu știți nimic? Să înțelegă orașul e mare și sigur că voi nu cetiți jurnale.”

„Ah, unchiule!” zise în fine și Marta, „ce bine că toate s'au întemplat așa, căci dacă nu mă întorceam atunci la mama, ea ar fi murit și acum aș fi o orfană, ear pentru voi — poate o povară, deoarece aveți și voi acum un copil!”

Vorbesti ca din carte mica mea sfătoasă”, p'apoi întorcîndu-se spre soru-șă sdaose mai serios:

„Și în realitate, eu cred că fata ta a ales partea cea mai bună — căci noi deși eram sinceri și binevoitori ei, și nici chiar acum nu ni-ar fi spre povară — dar, cred

doua zi. Fie-care din această călătorie costă pe baron 200 lei, fără bacșiș.

Dună-ză, originalul olandez călătorea în Rusia și observă că părul îi era prea lung și de aceea telegrafia la Londra, ordonînd bărbierului să se ducă la Berlin și să-l aștepte acolo.

Ordinul fu executat și astfel baronul de astădată trebui să plătească 825 fr. numai călătoria bărbierului.

Soarta lui Andrée. — Cunoscutul explorator al regiunilor polare, Iuliu Payer, a ținut la Olmütz (Boemia) o conferință asupra expediției lui André și a spus că părerea lui e că îndrăznețul aeronaut a perit deja la 2 s'au trei zile dela plecarea lui.

Andrée — a spus Payer — s'a găsit în aceeași situațiune ca un pasager care s'a urcat într'un tren fără să cunoască direcția și fără să-l poată conduce. Există în înălțimile nordice curenți de aer foarte violente.

Aceste vînturi reci îngheață în scurtă vreme ori-ce ființă viețuitoare și nu se poate nimeni apăra contra acelor geruri.

POSTA REDACȚIEI.

St. Damaschin, Lehecenti (par Vașcău). Laudabila d voastră intenție veți putea o realiza consultînd cartea scrisă, în această chestie, de Dr. Aurel Brote. O puteți procura la „Tipografie”, Sibiu. Ori adresează-te d-lui V. Tordășianu, la consistor (tot în Sibiu), care a pas la cale mai multe însoțiri de felul acesta.

Tot din Sacele se va publica în numărul viitor (dublu).

R. D. Brașov. S. hița „In sat” s'a publicat acum, la săbător.

ULTIME ȘTIRI.

Berlin, 20 Ianuarie. „Lokalanzeiger” primește din Belgrad știrea că regelele Serbiei ar fi vorba să abdice la tron în schimbul unei sume mari de bani. Convins că nu face pentru a fi rege și enervat de multele incidente, Alexandru dorește a se retrage pentru a trăi liniștit. Urmas al seu este designat să fie prințul Mirco, fiul lui George Caragiorgevici.

Principele Nichita auzind de aceasta, s'a dus repede la Petersburg, să lucreze în favorul frului său Mirco. N'a reușit însă, căci la Petersburg se ține socoteală de dorința monarhului Francisc Iosif, care dorește ca pe tronul

Serbiei să nu fie nici rus nici munte-negrean.

Bruxela, 21 Ianuarie. Fostul comandant bur Schepers, calificat de curtea marțială din Pretoria ca reșul caplandez, osândit fiind la moarte, a fost împușcat.

Procesul lui Krutzinger va începe zilele acestea.

Consultați de Krüger, comandanții buri au opinat să nu se încheie pace decît acordîndu-se deplină independență. În caz contrar, toți sunt decizi a lupta înainte. Situația luptătorilor buri este favorabilă.

Lângă Griquatown Englezii au ocupat o tabără bură. Au căzut morți un major și patru soldați englezi, ear răniți sunt 5.

Rugăm pe cei-ce ne datorează pentru foale să binevoiască numai de at a-și achita abonamentul. Noi am așteptat destul; e rîndul acum ca și cei cărora le-am creditat, să-și facă datoria.

Administrațiunea.

Editor Aurel Popovici Barcianu. Red. respons. Ioan Russu Șirianu.

Insertiuni și reclame.

AVIS.

În cancelaria advocațională a dlui Dr. Vasile Fodor din Abrud poate fi primit în condiții favorabile un tîner român

CANDIDAT DE ADVOCAT ori scriitor bine inițiat în afaceri de cancelarie advocațională. 693 3-3

Hotel „VAS”

cafenea, restaurant și berărie.

Locul de întîlnire al inteligenței române din loc și din provincie, unde se găsește cu prețul cel mai avantajos mîncări de casă, vin excelent și bere Dreher. Un prânz de 3 pelse 1 coroană.

Oaspeților dela hotel le stă la dispoziție, pentru ori ce tren care sosește sau pleacă, omnibus sau trăsură.

Prețul camerelor este, dela 1 cor 60 fl. în sus.

Curățenie exemplară, pe lângă asigurarea unui serviciu ireproșabil.

Roagă prețiosul sprigin. 685 5— Cu deosebită stimă Văduva Duffner Jozsef.

copilului și să așeză lângă leagănul micel verivoare, și încet, încet ca să n'o trezească din somn, o sărută pe micile ei brațe grăsuțe. Ea bine știa, că mititica era copil de omen bogat, și că dragostea părintească încă nu-l va lipsi, și tot n'o invidia. Ea însă, va rămănea înaintea tuturor un copil sărac, bunul Dumnezeu le-a întocmit toate cu înțelepciune. Căci ea a fost rea și nerecunoscătoare, și El tot n'a pedepsit-o, ci i-a împlinit dorința numai ca să-l arate, că ce mare greșală a făcut — și prin îndurarea lui, a condus-o pe calea adevărului la iubita ei mamă.

„Așa dară, nu voești să primești nici un ajutor din parte-mi?” întrebă consilierul de comerț pe soru sa, „și așa de bucurous aș vrea să-mi repar greșeala?”

„Ah, nu mai vorbi despre asta”, răspunse femeia cu o voce moale, „ce a fost între noi, astăzi toate s'au uitat, acum știu că am un frate”.

„Dela un frate însă, tot poate cineva primi ceva”, răspunse acesta, „cel puțin îmi vei permite să îngrijesc de creșterea ficel tale. De ocamdată va cerceta o școală bună, mai încolo, vom vedea. Așa dară încă ceva: trebuie să-mi promiteți că de aci încolo, în fiecare, Duminecă, veți veni la noi la masă, ear Crăciunul îl vom serba în totdeauna împreună”.

Traducere de: Eugenia Pinciu.

că despre asta ești convinsă, că numai nu ne pot iubi copiii, așa cum ni-i iubim noi înșine. Dragostea de tată și mamă, n'o poate înlocui nimeni”.

Atunci Sara își îmbrățișă fratele cu blîndețe; pentru prima oră după atîși amari de ani, s'au înțeles.

„Așa dragele mele, acum veniți”, zise el sculîndu-se repede și ștergîndu-și ochii pe furis, căci nu voia să-l vadă, că era emoționat.

„Gătași vî iute, trăsura așteaptă la poartă, ear acasă nevasta mea cu darurile; trebuie să-mi admirați copilul pînă nu se culcă; iute, iute, că am stat prea mult!”

„Dar Robert”, șopti D a Lorenzo, „eu — eu — tu uiți ce ziceai odată?”

„Ei, am vorbit și eu fără să mă gândesc, că ce zic — sper însă, că nu mi-ai luat în nume de rău; să încheem pace și să uităm trecutul”.

„Dacă atunci ai fost aspru și nedrept față de mine, am uitat de mult; însă — lasă-mă să rămân aci — nu mă potrivesc în cercul vostru!”

„Lasă mofturile soro, cel puțin azi în presara Crăciunului nu-mi strica bucuria — vom fi numai în familie”.

Așa un Crăciun vesel, încă nu s'a serbat nici odată în casa consilierului de comerț. Cu plăcere vedea, că ce bine se înțelegea nevasta cu soru-șă, și cum amîndouă nu puteau să admire în destul pe iubitul și micul lui copil. Marta însă alerga rîzînd, dela unul la altul, apoi merse în odaia

Sanatoriu și institut de cură cu apă rece

— înviliat de înaltul minister de interne prin ordinașunea Nr. 81.945/1901. —

In toată Ungaria-sudică singurul institut de cură autorizat, care ierna-
vara stă deschis pentru public și primște la cură bolnavii cu locuința în
institut și externiști. Bolnavii pot ave la dispoziție sfatul ori și căru medic.

Mijloace de lecuire:

Baie cu lumina electrică: pentru vindecarea reumei, podagrei, îngrășării,
și înveninării prin metali. Aceste băi pot fi folosite și de cei bolnavi
de inimă, 15 bilete 15 fl

Baie de cură cu apă rece: pentru sănătoși întărire, și vindecă boale de
plumăni, de stomac nevralgie, boale de in-
testine (mațe), insomnia, durerile de cap e.c. 15 bilete 6 fl. Abonament
lunar 10 fl.

Baie de acid-carbon: pentru vindecarea boalei de inimă, boalelor femești
și lecuirea slăbirei pricinuită de nervositate. 15 bilete
18 florini.

Baie mare: pentru vindecarea boalelor femești, reumei, nevrolgiei, înțe-
penirii mușchilor etc. 15 bilete 16 fl.

Baie cu apă rece electrică: Vindecă nervositatea, dureri de nervi, slăbi-
rea peste tot a sistemului nervos. 15 bilete
15 florini.

Inhalatii: soale sau cu extract de brad. După modelul celor din Reichen-
hall și Gleichenberg. — în contra boalelor de plămâni și de gât.
15 bilete 9 fl.

Gimnastica-svedeză: pentru vindecarea strâmbărilor de spinare, înțepenirii
muschilor; pentru lecuirea slăbirii la copii anemici.
Taxă lunară de la 10 fl în sus, după gravitatea cazului de boală.

Massage: pentru vindecarea boalelor de nervi, a anemiei, a îngrășării peste
măsură și a slăbirii generale. 15 massage 6 fl.

Massage electrice: pentru vindecarea nervosității, a durerilor de nervi și
pentru ușurarea mistuirii. 15 bilete 12 fl.

Electrisare galvanică și cu curent faradic: Bolnavii interniști pot ave
la dispoziție sfatul ori și căru medic. — O odaie (cu încălzit, luminat și serviciu) și proviziunea sau
întreținerea: 85 fl. pe lună.

Medicul conducător:

D. HECHT,

Arad, Strada Zrinyi (fostă Szeged) Nr. 3 (Intrare în stradă vis-à-vis de
Teatru, între prăvăliile Maresch și Szabó). Telefon 270.

541 — 47

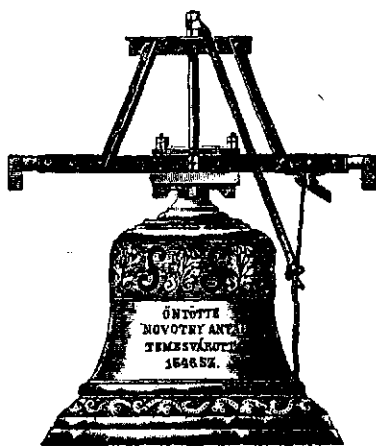
Premiat cu medalia cea mare mi'enară la expoziția din Budapesta în 1896

Turnătoria de clopote și de metal
a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric,

se recomandă spre pregătirea clopotelor
noul, precum la turnarea de nou a clo-
potelor stricate, mai departe spre face-
rea de clopote întregi armonioase, pe lângă
garanție pe mai mulți ani, provăzute cu
adiustări de fer bătut, construite spre a
le întorce cu ușurință în ori ce parte, in-
data ce clopotele sunt bătute de o lătare
prin ceta-ce sunt mântuite de crepare. —
Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori
premiate, cari sunt provăzute în partea
superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au
un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede mai placut și cu vibrarea
mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot pa-
tentat de 327 kg este egal în tonul unui clopot de 408 kg. patent
după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scanelor de fer bătut,
de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adius-
tare de fer bătut. — ca și spre turnarea de toace de metal. Clopote
în greutate de 300 kg. și mai jos se află todeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătuit și franco.

505 — 64

Lucru solid, durabil și elegant. — Marfa gata din materialul cel mai bun.

Sistem nou

la favorul fotografiării gratuite în marea și bogata prăvălie a lui

PORTER VILMOS

ARAD, piața Libertății, în edificiul renovat al porții-de-fer.

Pentru-ca să înlesnesc răspândirea fotografiilor în mărime naturală, cu începere de azi introduc în prăvălia mea următorul sistem
nou: Casseta mea va estrada publicului chitanță despre toate cumpărările, fie acelea ori cât de nelsemnate, și iudată-ce cumpărările
se urcă la suma de 20 coroane

dăruiesc cu totul gratis, după ori-ce posă, un portret în mărime naturală
înalt de 65 centimetri, lucrat artistic și fidel, având a se plăti 3 coroane numai pentru imosantul cadru de hârtie al posei.

Nu trebuie, prin urmare, a se cumpăra deodată

în preț de 20 coroane, pentru-ca On. mei cumpărători să dobândească o posă în mărime naturală, ci cumpărarea se poate face și în
rate; pe o fotografie pot să figureze două sau și mai multe persoane!

Pentru sezonul balurilor secția prăvăliei mele de mode atât pentru bărbați, cât și pentru dame, e înzestrată excelent. Pentru
serate și petreceri recomand obiectele mele de tombola, foarte variate și interesante.

Arad, la 1-a Ianuarie 1902.

Cu stimă distinsă:

PORTER VILMOS,

Mare prăvălie în piața Libertății, în edificiul renovat al porții-de-fer.

648 — 9

Mare deposit de pălării bărbătești în calitatea cea mai fină din fabricele cele mai renumite.

Vânzare en gross și en detail. — Preturile cele mai ieftine.

Serviciu prompt și conștientios.